

Пам'ятка для учнів

Правила безпеки життєдіяльності під час канікул

- Будьте обережні та дотримуйтесь усіх правил безпеки:
  - Під час користування газом та електропобутовими приладами;
  - Під час ігор на будівельних майданчиках та біля них.
- Переходьте дорогу у місцях, позначених знаком «Пішохід перехід» на зелене світло світлофора, переконавшись у тому, що усі транспортні засоби зупинилися.
- Пам'ятайте про небезпеку, яка чатує на вас:
  - У ліфті;
  - У метрополітені;
  - У громадському транспорті.
- Перевірте перед виходом з дому, щоб усі електропобутові прилади були вимкнені.
- Будьте обережні під час переходу залізничних колій.
- Будьте особливо уважні біля водоймищ. Знайте: з водою не жартують!
- Не беріть до рук незнайомі предмети, не розбирайте та не приносьте їх додому або до школи.
- Не перебувайте на вулиці без нагляду дорослих увечері.

Візьміть частину носової хустинку або бинт, змочіть її краєчок водою чи очним антисептиком і спробуйте вилучити сторонній предмет, якщо після ретельного промивання він так і залишився в оці.

Закачайте око розчином антисептика для очей після видалення з нього стороннього предмета.

Зверніться до лікаря, якщо:

- Видалити сторонній предмет не вдається;
- Сторонній предмет розірвав тканини і глибоко застряг в оці;
- Вдалося вилучити сторонній предмет з ока дитини, проте скарги не припинилися;
- У разі потрапляння стороннього предмета в око різко погіршується зір.

Ознаки проникнення стороннього предмета в очні тканини:

- Сльозотеча;
- Неприємні відчуття при кліпанні перетворюються на постійний колючий біль;
- Дитина перестає розуміти, вилучено сторонній предмет чи ні;
- Незважаючи на кліпання, положення предмета в оці не змінюється.

Дії дорослого

- Не намагайтесь видалити сторонній предмет самостійно, аби не завдати більшої шкоди.
- Накрийте око марлевою пов'язкою (чистою носовою хусткою, клаптиком тканини), змоченою спеціальним антисептиком так, щоб вона не тиснула на око.
- Транспортуйте дитину з пораненим оком до лікарні.

Допомога дитині про потраплянні стороннього предмета в дихальні шляхи

Пам'ятка для дорослих

Найнебезпечнішим є потрапляння сторонніх предметів у верхні дихальні шляхи – носову порожнину, носоглотку, рото глотку, гортань, - оскільки це може призвести до миттєвої загибелі або інвалідності дитини. Потрапляння сторонніх предметів у дихальні шляхи може призвести до травмування, асфіксії. Найчастіше в дихальні шляхи дитини потрапляють дрібні предмети: намистинки, кульки, деталі конструкторів, гудзики, ягоди, насінинки, камінці, монетки тощо.

Усі маніпуляції необхідно проводити негайно. Якщо поруч з дитиною опинилося двоє дорослих, один має викликати швидку, другий - розпочати надавати першу долікарську допомогу.

Ознаки потрапляння стороннього предмета в порожнину носа:

- Утруднення носового дихання ;
- Чхання;
- Закладеність носа;
- Носова кровотеча;
- Біль у носі;
- Сльозотеча;
- Головний біль;
- Поява рясних односторонніх виділень з неприємним запахом, якщо предмет тривалий час перебував у носовій порожнині;
- Пошкодження шкіри біля входу в ніс і на верхній губі.

Дії дорослого

- Попросіть дитини дихати ротом.
- Затисніть вільну половинку носа дитини і попросіть її висякатися сильним видихом у ніс.

Затуліть вільну ніздрю та сильно видихніть у рот дитини, якщо вона не може висякатися.

Зверніть увагу! Не застосовуйте самостійно інструменти для видалення стороннього предмета. Так можна пошкодити слизову оболонку носа, проштовхнути сторонній предмет у вузький кістковий прохід, виштовхнути крізь носоглотку і гортань або трахею. Якщо намагатися витягти сторонній предмет пальцем або пінцетом, найчастіше це призводить до проштовхування його ще глибше.

Відвезіть терміново дитину до лікарні, якщо не вдалося досягти бажаного результату після двох-трьох спроб.

Не давайте дитині їсти і пити дорогою до лікарні, бо під час медичних маніпуляцій може знадобитися анестезія.

Ознаки потрапляння стороннього предмета в гортань чи трахею :

- Раптове погіршення самопочуття;
- Болісний кашель з блювотними позивами;
- Свистяче дихання;
- Зміна голосу;
- Синюшність шкіри та слизових оболонок;
- Ускладнення дихання;
- Слиноотеча.

Дії дорослого

Якщо різке і сильне відкашлювання не призводить до видалення стороннього предмета, покладіть дитину на спину, відхільте її голову назад і через відкритий рот огляньте ділянку гортані .

Якщо сторонній предмет великого розміру , може винукнути спазм голосових складок. Так цей предмет міцно фіксується, а просвіт голосової щілини стає повністю закритим, що викликає задуху. У цьому разі укладіть дитину животом на зігнуте коліно, нахиліть її голову як нижче долілиць й ударами рукою по спині стрясайте грудну клітку, надавляючи при цьому на ділянку шлунка.

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ! Не можна бити між лопаток кулаком або ребром долоні! Так можна пошколити хребет.

Якщо сторонній предмет потрапив доволі глибоко , то з кожним вдихом він може йти глибше, подразнюючи слизову оболонку гортані або трахеї. Подразнення може спричинити набряк голосових складок, спазм голосової щілини і задуху. Також сторонній предмет у дихальних шляхах може повністю перекрити доступ повітря. У цьому разі треба негайно викликати швидку медичну допомогу.